

Fővárosi Főügyészség
Magánjogi Osztály
Ügyszám: PM.4795/2011/1.

Budapest, V., Akadémia u. 13.
Postacím: 1881 Budapest, Pf.: 13.
Fax szám: 472-4179
Telefonszám: 472-4224

Placz József Úrnak

Kecskemét
Gyenes Mihály tér 17.
6000

Tisztelt Placz József Úr!

A 2011. augusztus 23-án kelt és a Fővárosi Főügyészség Magánjogi Osztályára 2011. augusztus 26-án érkezett kérelmében az ING Biztosító Zrt. (a továbbiakban: Zrt.) befektetési értékpapírai napi értékelési módszerének felülvizsgálatot kéri a 027 jelű euró alap befektetéshez kötött életbiztosítási szerződése kapcsán. A Zrt. számlázási módszerét érintően „a közös érdek (több száz-ezer ügyfél) képviselése és védelme érdekében” kér teljes körű kivizsgálást.

Kérelme alapján a következőkről tájékoztatom.

A Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 51.§-ának (3) bekezdése szerint az ügyészség közreműködik annak biztosításában, hogy mindenki megtartsa a törvényeket. Törvénysértés esetén – törvényben meghatározott esetekben és módon – fellép a törvényesség védelmében. Mindebből következően az ügyész a törvényesség érdekében nem általában, hanem csupán a jogszabályok által meghatározottak szerint, kizárólag a hatáskörébe tartozóan járhat el.

A Magyar Köztársaság ügyészségéről szóló 1972. évi V. törvény (a továbbiakban: Ütv.) 13.§ (1) bekezdése szerint az **ügyészi törvényességi felügyelet** a Kormánytól alacsonyabb szintű közigazgatási szervek által kibocsátott jogszabályokra, illetőleg a közjogi szervezetszabályozó eszközökre, valamint e szervek egyéb, általános érvényű rendelkezéseire és e szervek jogalkalmazás körébe tartozó egyedi döntéseire terjed ki. Kiterjed ezen túlmenően a bíróságon

kívüli, jogvitát intéző vagy hatósági jogkört gyakorló szervek és személyek ez irányú eljárásaira és egyedi döntéseire, valamint a gazdálkodó és egyéb szervezetek, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeteknek a munkaviszonyal és a szövetkezeti tagsági viszonyal összefüggő egyedi döntéseire, továbbá a jogszabályok felhatalmazása alapján kiadott általános érvényű intézkedéseire. Törvény az ügyészi törvényességi felügyelet hatályát más szervekre is kiterjesztheti, azonban a biztosítók vonatkozásában törvény az ügyésznek nem ad ilyen lehetőséget. A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény 4.§ (1) bekezdésének i) pontja értelmében, amennyiben törvény eltérően nem rendelkezik a Felügyelet látja el a biztosítókról és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény (a továbbiakban: Bit.) hatálya alá tartozó szervezetek, személyek és tevékenységek felügyeletét.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 209/A.§-ának (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy fogyasztói szerződésben az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló, továbbá a fogyasztóval szerződő fél által egyoldalúan, előre meghatározott és egyedileg meg nem tárgyalt tisztességtelen kikötés semmis. A semmisségre csak a fogyasztó érdekében lehet hivatkozni.

A Ptk.209/B.§-ának (1) bekezdése értelmében az általános szerződési feltételként a fogyasztói szerződés részévé váló tisztességtelen kikötés érvénytelenségének megállapítását a külön jogszabályban meghatározott szervezet is kérheti a bíróságtól. A bíróság a tisztességtelen kikötés érvénytelenségét a kikötés alkalmazójával szerződő valamennyi félre kiterjedő hatállyal megállapítja.

A Polgári Törvénykönyv módosításáról és egységes szövegéről szóló 1977. évi IV. törvény hatálybaléptetéséről és végrehajtásáról szóló 1978. évi 2. törvényerejű rendelet (a továbbiakban Ptké. II.) 5.§-ának a) pontja szerint fogyasztói szerződés megkötésénél alkalmazott vagy e célból nyilvánosan megismerhetővé tett általános szerződési feltétel érvénytelenségének, illetve tisztességtelenségének megállapítását, valamint a tisztességtelen általános szerződési feltétel alkalmazásától és alkalmazásra ajánlásától való eltiltást kérheti a bíróságtól az ügyész.

Az ügyész perindítási jogát megalapozó mindhárom idézett jogszabályi rendelkezés lényeges törvényi tényállási eleme, hogy az abban biztosított jogok csak „fogyasztói szerződés”-ek tekintetében gyakorolhatók.

A jelenlegi bírói gyakorlat alapján a fogyasztói szerződés éppen azáltal válik fogyasztói szerződéssé a Ptk. 685.§ e) pontja értelmében, hogy annak egyik alanya fogyasztó. Az ügyész közérdekű keresetindítási jogosultsága kizárólag a fogyasztói szerződés megkötésénél alkalmazott vagy e célból nyilvánosan megismerhetővé tett általános szerződési feltétel tekintetében áll fenn. (Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.911/2008/7. számú eseti döntése)

A Fővárosi Ítéltábla Polgári Kollégiumának 1/2010. (V.3.) számú határozatával elfogadott, a fogyasztói szerződés részévé váló általános szerződési feltételek érvénytelensége iránti közérdekű kereset elbírálásának egyes kérdéseiről szóló kollégiumi vélemény III. pontjában foglaltak szerint „(...) 2006. március 1. napját követően kizárólag fogyasztói szerződésekben alkalmazott általános szerződési feltétel érvénytelenségének megállapítása iránt indítható közérdekű kereset, melyet a Ptké.II.5.§-a által feljogosított szervezetek terjeszthetnek elő. (...) Amennyiben pedig az arra feljogosított szervezet keresetében olyan általános szerződési feltétel érvénytelenségének megállapítását kéri, amely nem fogyasztói szerződés részeként kerül alkalmazásra, a keresetet ítélettel, érdemben kell elutasítani.”

Az idézett rendelkezések alapján megállapítható, hogy ügyészi hatáskör kizárólag fogyasztói szerződések általános szerződési feltételeinek vizsgálatára van. Mindezek alapján csak konkrét általános szerződési feltételek, vonatkozó szerződési minták, formanyomtatványok kivizsgálására van hatáskörünk. Beadványa alapján azonban Ön nem általános szerződési feltételt, hanem a Zrt. elszámolási, és ezzel kapcsolatos tájékoztatási gyakorlatát kifogásolja, Ennek kivizsgálása azonban nem tartozik az ügyészség hatáskörébe.

A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény 1.§-ának (1) bekezdése szerint ez a törvény állapítja meg az áruhoz kapcsolódó, a kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően, annak során és azt követően a fogyasztóval szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra, valamint az ilyen kereskedelmi gyakorlat tekintetében alkalmazott magatartási kódexekre vonatkozó követelményeket, és az azok megsértésével szembeni eljárás szabályait.

Ugyanezen törvény 10.§-ának (1) bekezdése alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt – a (2) és a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – a fogyasztóvédelmi hatóság jár el. A (2) bekezdés értelmében a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete jár el, ha az érintett kereskedelmi gyakorlat a vállalkozás olyan tevékenységével függ össze, amelyet a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény alapján a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete felügyel. Ugyanezen § (3) bekezdése szerint a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt a Gazdasági Versenyhivatal jár el, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas. A – (6) bekezdés alapján – a (3) bekezdés nem alkalmazható, ha a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalma megsértésének részét képezi az olyan magatartási kódexben foglalt követelmény be nem tartása, amely magatartási kódex a (2) bekezdés szerinti vállalkozások (2) bekezdés szerinti tevékenységével összefüggő kereskedelmi gyakorlatok vonatkozásában követendő magatartási szabályokat állapít meg.

A fentiekben írtakra figyelemmel kérelme tárgyában ügyészi intézkedésre nincs lehetőség.

Kérem tájékoztatásom elfogadását.

Budapest, 2011. szeptember 21.

Dr. Aleku Mónica
ügyész